

zařízení a ve dvou případech bylo zjištěno, že školské zařízení nemělo účinná opatření proti zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu. V případě porušení právních předpisů byla školskému zařízení stanovena adekvátní lhůta pro jejich odstranění či prevenci, méně závažné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. V 89 % bylo zjištěno, že školské zařízení je bezpečné a vstřícné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy, 11 % zařízení vyžadovalo v této oblasti zlepšení. Při rozhovorech s dětmi, v rámci inspekční činnosti, označovala jejich výrazná většina jednotlivá školská zařízení jako jisté a klidné zázemí. Ve dvou případech však bylo také zjištěno, že školské zařízení nemělo účinná opatření proti zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu.

Spolupráce školských zařízení s jinými subjekty byla až na několik výjimek funkční.

Hodnocená školská zařízení v 97,6 % případů připravovala děti na samostatný život, u dvou školských zařízení byly zjištěny nedostatky. Více než 85 % zařízení podporovalo a umožňovalo vzdělávání zletilých nezaopatřených osob (18–26letých). Přívětivým zjištěním je také skutečnost, že školská zařízení v 47,1 % rozhodně a v 51,8 % spíše vyhodnocovala potřeby dítěte pro samostatný život a nastavovala postupy k podpoře úspěšného přechodu dítěte do samostatného života (jedno zařízení tyto potřeby spíše nevyhodnocovalo). Poradenství pro mladého dospělého, který opustí péči a následnou podporu, spíše neuplatňovalo 8,2 % zařízení, drtivá většina z nich však tuto formu následné pomoci mladým dospělým adekvátně nabízela.

9.1.6 Přijímání dětí do zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Podkladem pro přijetí dítěte do školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy bylo vždy rozhodnutí soudu. Při procesu přijetí dítěte všechna zařízení postupovala v úzké spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými. Všechna zařízení také podporovala společné umístění sourozenců a uvnitř zařízení vytvářela podmínky pro jejich blízké soužití. Valná většina zařízení (98 %) seznámila prostřednictvím svých pracovníků děti a osoby odpovědné za výchovu s jejich povinnostmi vyplývajícími z pobytu dítěte v zařízení. Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči byly naplněny v 80 % školských zařízení. Nejčastějšími nedostatky v naplňování standardů bylo, že v některých zařízeních nebyl určen klíčový pracovník, děti nebyly seznamovány s hodnocením, chyběly uzamykatelné prostory, chyběly programy rozvoje osobnosti dítěte nebo byly neúplné, nebyly aktualizovány vnitřní řády apod.

Děti jsou do zařízení umisťovány zpravidla bez předchozí diagnostiky. Ta bývá prováděna v některých zařízeních neprodleně po přijetí dítěte, a to prostřednictvím vlastního střediska výchovné péče (9,4 %), nebo prostřednictvím externích odborníků (17 %). Velká část zařízení uzavírá svou diagnostiku až později (60,4 %), což je případ zejména diagnostických ústavů, kdy pobyt dítěte slouží právě k diagnostice, která je důležitou součástí pro rozhodnutí o dalším pokračování reedukační a resocializační péče. Zajištění vstupní diagnostiky je primárně úkolem diagnostických ústavů mimo jiné i proto, aby tyto ústavy mohly následně metodicky usměrňovat poskytovanou péči (negativním jevem v celém systému je odebrání kompetence diagnostickým ústavům pro přemísťování dětí a její přenesení na soudy). Z některých inspekčních zjištění však vyplynulo, že metodické vedení není dostatečné, přestože odpovídá legislativním ustanovením. Diagnostické zprávy pak nemusejí vždy obsahovat údaj o platnosti diagnostiky, což u dlouhodobě umístěných dětí v ústavní péči může představovat určité riziko.